

European Commission against Racism and Intolerance
Commission européenne contre le racisme et l'intolérance

CRI(98)29
Version néerlandaise
Dutch version

**EUROPESE COMMISSIE
TEGEN RACISME EN INTOLERANTIE**

**DERDE ALGEMENE BELEIDSAANBEVELING
VAN DE ECRI:**

**BESTRIJDING VAN RACISME
EN ONVERDRAAGZAAMHEID
JEGENS ROMA/ZIGEUNERS**

Straatsburg, 6 maart 1998

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Bezoek onze website: www.coe.int/ecri

De Europese Commissie tegen racisme en onverdraagzaamheid:

Onder verwijzing naar de Verklaring van de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten van de Raad van Europa, aangenomen tijdens hun topontmoeting in Wenen van 8-9 oktober 1993;

Eraan herinnerend dat het Actieplan inzake de bestrijding van racisme, vreemdelingenhaat, antisemitisme en onverdraagzaamheid, dat in deze Verklaring werd vastgelegd, het Comité van Ministers uitnodigde de Europese Commissie tegen racisme en onverdraagzaamheid in het leven te roepen met onder andere als opdracht algemene beleidsaanbevelingen te doen aan de lidstaten;

Eveneens herinnerend aan de Slotverklaring en het Actieplan die de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten van de Raad van Europa hebben aangenomen tijdens hun tweede topontmoeting van 10-11 oktober 1997 in Straatsburg;

Benadrukkend dat deze Slotverklaring bevestigt dat de lidstaten van de Raad van Europa tot doel hebben een vrijere, tolerantere en rechtvaardiger Europese samenleving tot stand te brengen, en oproept tot een intensivering van de strijd tegen racisme, vreemdelingenhaat, antisemitisme en onverdraagzaamheid;

Wijzend op het voorstel betreffende de benoeming van een Europese bemiddelaar voor Roma/Zigeuners in Aanbeveling nr. 1203 (1993) van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa;

Indachtig de slotbepalingen van het seminar over de menselijke dimensies over Roma in de CVSE-regio (OVSE), georganiseerd door de Organisatie voor veiligheid en samenwerking in Europa (OVSE), in nauw overleg met de Raad van Europa, op 20-23 september 1994, en de voortdurende samenwerking op

dit gebied tussen deze twee organisaties;

Verheugd over de benoeming in 1994 door de Secretaris-Generaal van een Coördinator voor activiteiten van de Raad van Europa inzake Roma/Zigeuners;

Indachtig de werkzaamheden van de Groep van Specialisten inzake Roma/Zigeuners (MG-S-ROM);

Wijzend op Aanbeveling nr. R (97) 21 van het Comité van Ministers aan de lidstaten betreffende de media en de bevordering van een klimaat van verdraagzaamheid;

Wijzend op de bepalingen van de eerste algemene beleidsaanbeveling van de ECRI, bedoeld ter ondersteuning van de lidstaten in het effectief bestrijden van racisme, vreemdelingenhaat, antisemitisme en onverdraagzaamheid, door voorstellen te doen voor concrete en specifieke maatregelen op een beperkt aantal in het belangrijke relevante gebieden;

In de diepe overtuiging dat Europa een gemeenschap is van gemeenschappelijke waarden, waaronder de gelijkwaardigheid van alle mensen, en dat het respecteren van deze gelijkwaardigheid een hoeksteen is van alle democratische samenlevingen;

Erop wijzend dat Europa het aan zijn verleden verplicht is de herinnering levend te houden door waakzaam te blijven en zich actief te verzetten tegen uitingen van racisme, vreemdelingenhaat, antisemitisme en onverdraagzaamheid;

Onder eerbetoon aan alle slachtoffers van regimes van racistische vervolging en vernietiging tijdens de Tweede Wereldoorlog, en het feit gedenkend dat een groot aantal Roma/Zigeuners is omgekomen als gevolg van dergelijke regimes;

Benadrukkend in verband hiermee dat de Raad van Europa de belichaming en bewaker is van de waarden - met name de bescherming en bevordering van mensenrechten - die ten grondslag lagen aan de wederopbouw van Europa na de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog;

Erop wijzend dat de bestrijding van racisme, vreemdelingenhaat, antisemitisme en onverdraagzaamheid onlosmakelijk onderdeel is van de bescherming en bevordering van mensenrechten, dat deze rechten universeel en ondeelbaar zijn en dat deze rechten zonder enige vorm van onderscheid gelden voor alle mensen;

Benadrukkend dat de strijd tegen racisme, vreemdelingenhaat, antisemitisme en onverdraagzaamheid bovenal neerkomt op bescherming van de rechten van kwetsbare leden van de samenleving;

Ervan overtuigd dat bij iedere actie ter bestrijding van racisme en discriminatie de nadruk moet liggen op het slachtoffer en op de verbetering van zijn of haar situatie;

Constaterend dat Roma/Zigeuners in heel Europa te lijden hebben van hardnekkige vooroordelen en van een racisme dat diepgeworteld is in de maatschappij, doelwit zijn van soms gewelddadige uitingen van racisme en onverdraagzaamheid en dat hun grondrechten regelmatig worden geschonden of bedreigd;

Eveneens constaterend dat de aanhoudende vooroordelen jegens Roma/Zigeuners ertoe leiden dat zij gediscrimineerd worden op vele terreinen van het maatschappelijke en economische leven, en dat dergelijke discriminatie een belangrijke factor is in het proces van sociale uitsluiting waarvan veel Roma/Zigeuners slachtoffer zijn;

Ervan overtuigd dat bevordering van het beginsel van verdraagzaamheid een waarborg vormt voor het behoud van open en pluriforme samenlevingen waarin ruimte is voor vreedzame coëxistentie;

doet de volgende aanbevelingen aan de regeringen van de lidstaten:

- de relevante internationale juridische instrumenten op het gebied van bestrijding van racisme, vreemdelingenhaat, antisemitisme en onverdraagzaamheid te ondertekenen of te ratificeren, en in het bijzonder de Kaderovereenkomst inzake bescherming van nationale minderheden en het Europees Handvest voor regionale of minderheidstalen;
- erop toe te zien dat de naam die officieel wordt gebruikt ter aanduiding van de verschillende gemeenschappen van Roma/Zigeuners de naam is waarmee de betrokken gemeenschappen zichzelf wensen aan te duiden;
- indachtig de uitingen van racisme en onverdraagzaamheid waarvan Roma/Zigeuners het slachtoffer zijn, hoge prioriteit te verlenen aan een effectieve implementatie van de bepalingen van de eerste algemene beleidsaanbeveling van de ECRI, die verlangt dat de noodzakelijke maatregelen getroffen worden teneinde te garanderen dat het nationale strafrecht, burgerlijk recht en bestuursrecht nadrukkelijk en met name racisme, vreemdelingenhaat, antisemitisme en onverdraagzaamheid tegengaan;

- erop toe te zien dat discriminatie als zodanig, evenals discriminerende gedragingen worden bestreden door middel van adequate wetgeving, en in het burgerlijk recht specifieke hierop gerichte bepalingen op te nemen, in het bijzonder op het gebied van werkgelegenheid, huisvesting en onderwijs;
- iedere vorm van discriminatie door overheden bij de uitoefening van hun taken onwettig te verklaren;
- ervoor te zorgen dat aan Roma/Zigeuners die slachtoffer zijn geworden van discriminatie en die juridische stappen daartegen willen ondernemen, juridische bijstand wordt verleend;
- passende maatregelen te treffen teneinde te zorgen voor een volledige en snelle rechtspleging in zaken die betrekking hebben op schendingen van de grondrechten van Roma/Zigeuners;
- er in het bijzonder op toe te zien dat geen enkele mate van straffeloosheid wordt getolereerd wanneer misdaden worden gepleegd tegen Roma/Zigeuners, en dit onder het grote publiek duidelijk bekend te maken;
- specifieke opleidingsprogramma's op te zetten en te ondersteunen voor personen die werkzaam zijn op alle niveaus van de verschillende onderdelen van de rechterlijke organisatie, teneinde begrip voor de cultuur van Roma/Zigeuners en bewustzijn van het bestaan van vooroordelen te bevorderen;
- de ontwikkeling te bevorderen van passende regelingen voor een dialoog tussen politie, lokale overheden en gemeenschappen van Roma/Zigeuners;
- te bevorderen dat personen die in de media werkzaam zijn, zowel op het gebied van audiovisuele als van geschreven journalistiek, zich beter bewust worden van hun verantwoordelijkheid om bij de uitoefening van hun beroep geen vooroordelen over te brengen en in het bijzonder dat zij van voorvallen waarbij individuen betrokken zijn die toevallig deel uitmaken van de gemeenschap van Roma/Zigeuners niet verslag doen op een manier die de gemeenschap van Roma/Zigeuners als geheel als schuldig aanwijst;
- de noodzakelijke stappen te ondernemen om ervoor te zorgen dat regels inzake de wettelijke en feitelijke toegang tot het staatsburgerschap en het recht op asiel zodanig worden opgesteld en ten uitvoer gelegd dat zij niet leiden tot specifieke discriminatie van Roma/Zigeuners;
- ervoor zorg te dragen dat kwesties met betrekking tot het "reizen" binnen een land, en in het bijzonder tot voorschriften inzake vestiging en stadsplanning, zodanig worden afgehandeld dat de betrokken personen niet worden belemmerd in hun leefwijze;
- institutionele regelingen uit te werken teneinde te bevorderen dat gemeenschappen van Roma/Zigeuners een actieve rol spelen in en deelnemen aan besluitvormingsprocessen via nationale, regionale en lokale overlegmechanismen, waarbij het idee van partnerschap en gelijkwaardigheid voorop staat;

- specifieke maatregelen te treffen ter bevordering van de opleiding van Roma/Zigeuners, teneinde te bewerkstelligen dat zij volledig op de hoogte zijn van hun rechten en van de werking van het rechtssysteem en dat zij gebruikmaken van hun rechten;
- bijzondere aandacht te besteden aan de situatie van Roma/Zigeunervrouwen, die vaak slachtoffer zijn van dubbele discriminatie, als vrouw en als Roma/Zigeuner;
- krachtig alle vormen te bestrijden van segregatie op school van kinderen van Roma/Zigeuners en ervoor te zorgen dat er daadwerkelijk sprake is van gelijke toegang tot onderwijs;
- in de leerstof van alle scholen informatie op te nemen over de geschiedenis en cultuur van Roma/Zigeuners en over dit onderwerp opleidingsprogramma's voor docenten aan te bieden;
- de activiteiten te ondersteunen van niet-gouvernementele organisaties die een belangrijke rol spelen in de strijd tegen racisme en onverdraagzaamheid jegens Roma/Zigeuners en die hun in het bijzonder de juiste juridische bijstand verlenen;
- organisaties van Roma/Zigeuners te stimuleren om een actieve rol te spelen, met het oog op het versterken van de „civil society“;
- maatregelen uit te werken om het vertrouwen te versterken teneinde een open en pluralistische samenleving te behouden die gericht is op vreedzame coëxistentie.

